

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 12 0 У 007963 21 Увп
Бања Лука, 13.10.2022. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Едине Чупељић као предсједнице вијећа, те Страхиње Ђурковића и Смиљане Мрше, као чланова вијећа, уз учешће записничара Маје Савић, у управном спору по тужби Б. д.о.о. Б., заступан по пуномоћницима М. З., М. С. и С. М., адвокатима из Б. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ...од 05.6.2020. године, туженог Министарства., у предмету инспекцијског надзора заштите потрошача, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бијељини број 12 0 У 007963 20 У од 15.4.2021. године, у сједници вијећа одржаној 13.10.2022. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Тужилац се одбија са захтјевом за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Побијаном пресудом у ставу 1 изреке одбијена је тужба изјављена против уводно означеног акта туженог којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења Управе, Сектор ..., Одјељење ... Б. број ... од 30.01.2020. године. Тим рјешењем наложено је тужиоцу да изврши поврат новца по купопродајној цијени за купљену вакум пумпу и канту са линерима, те да изврши надокнаду износа од 310,00 КМ Б. М. из В. О. на име трошкова вјештачења у року од 5 дана по пријему рјешења, те да најкасније у року од 3 дана по истеку тог рока обавијести орган о извршењу наложених мјера.

Одбијање тужбе образложено је разлозима да је одредбом члана 26 став 1 Закона о заштити потрошача у Републици Српској („Сл. гласник РС“ број 6/12, 63/14 и 18/17, у даљем тексту: Закон о заштити потрошача) прописано да је у случају недостатка на производу, трговац по захтјеву и избору потрошача дужан да уклони недостатак на производу о свом трошку, замијени производ са недостатком другим истоврсним новим исправним производом, врати плаћени износ и надокнади стварне разумне трошкове враћања производа са недостатком или снизи цијену производа, што значи да је избор права које ће користити на страни потрошача, па да су неосновани наводи тужиоца да је тржишни инспектор супротно законској одредби наложио тужиоцу да изврши поврат новца у висини купопродајне цијене производа, те да се потрошач више пута обраћао са захтјевом износећи примједбе о неисправности купљеног производа те да је 25.12.2019. године упутио писану рекламацију тражећи да му буде враћен новац, па је тржишни инспектор у свему поступио у складу са цитираном одредбом Закона о заштити

потрошача. Поред тога, наводи да је потрошач поступио у складу са одредбом члана 29 став 1 тог закона када је од судског вјештака затражио стручно мишљење о недостацима на купљеном производу па су неосновани наводи тужбе да није било потребно ангажовање вјештака. На крају суд је оцијенио као неоснован и навод тужиоца да је ангажовање судског вјештака било супротно одредбама члана 172 став 1, 173 став 2 и 3 и члана 177 став 3 Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“, број 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18 – у даљем тексту: ЗОУП), јер се у овом случају поступало по одредбама члана 29 став 1 Закона о заштити потрошача, а не одредбама ЗОУП.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужилац побија њену законитост због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, као и разлога садржаних у одредби члана 35 став 2 Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС). Истиче да је суд погрешно тумачио одредбу члана 26 став 1 Закона о заштити потрошача наводећи да се потрошач обраћао тужиоцу рекламирајући да купљени производ није исправан, па да је тужилац упутио свог радника да би провјерио наводе потрошача, који се на лицу мјеста увјерио да потрошач није створио адекватне услове за коришћење купљене робе (није направио развод за мужу крива), а у прилог тој тврдњи иде и чињеница да се потрошач обраћао сервису Н. 3-М. д.о.о. Б. и овлашћеном судском вјештаку како би се утврдили недостаци на купљеном производу, па произлази да је тржишни инспектор прекорачио границе овлашћења када је наложио тужиоцу да врати потрошачу новац за купљени производ. Наводи да је судски вјештак ангажован супротно одредбама ЗОУП, при чему сматра да налаз вјештака није сачињен у складу са правилима струке, јер није тачан навод вјештака да робу није пратила одговарајућа документација. Предлаже да се захтјев уважи и побијана пресуда преиначи или укине, а тужени обавезе да тужиоцу надокнади трошкове управног спора исказане у трошковнику.

У одговору на захтјев тужени је истакао да остаје код навода из образложења оспореног акта, те истиче да је побијана пресуда правилна и законита, а наводи захтјева неосновани. Предлаже да се захтјев одбије као неоснован.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, одговор на захтјев, те остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39 ЗУС, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

У образложењу пресуде суд је прихватио разлоге образложења оспореног акта налазећи да је тужени правилно примијенио одредбе члана 57 став 1 тачка в) Закона о инспекцијама у Републици Српској („Сл. гласник РС“ број 74/10 – 44/16) и одредбе члана 26 и 28 Закона о заштити потрошача.

Првостепеним рјешењем је наложено тужиоцу да испуни захтјев Б. М. из В. О. и да му за купљену вакум пумпу и канту са линерима изврши поврат новца у висини купопродајне цијене производа од 885,57 КМ и надокнади трошкове вјештачења у износу од 310,00 КМ у року од 5 дана од дана пријема рјешења, те да у року од 3 дана од дана истека рока за извршење наложене мјере писмено обавијести инспектора да ли је мјера извршена. Оспореним актом је одбијена жалба тужиоца изјављена против наведеног рјешења, јер да је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање правилно примијењена одредба члана 28 став 2 Закона о заштити потрошача. Побијаном пресудом је одбијена тужба као неоснована и одржан на снази оспорени акт из разлога који су наведени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Правилно се нижестепени суд позвао на одредбу члана 26 став 1 Закона о заштити потрошача по којој је право избора, да ли ће од продавца затражити отклањање недостатака на производу, замјену производа са недостатком другим истоврсним новим исправним производом или поврат износа и накнаду стварних и разумних трошкова враћања производа са недостатком или да снизи цијену производа, у искључивој диспозицији потрошача.

Како из чињеничног стања произлази да је од стране судског вјештака машинске струке З. Ц., а којег је ангажовао потрошач, сходно одредби члана 29 став 1 Закона о заштити потрошача, којом је прописано ако трговац оспорава недостатак, а потрошач не одустаје од свог захтјева, стручно мишљење о оправданости тог захтјева даје овлаштени судски вјештак или овлаштена тијела у Републици Српској, утврђено да су приликом пуштања у рад музилице уочена цурења на пумпи; да на дијеловима пумпе и електромотора има разних радова који нису карактеристични за новопроизведену пумпу и електро мотор; да су на поклопцу канте са унутрашње стране уочени трагови накнадних радова, што такође није карактеристично за нове канте и поклопце, те да је у канти уочено уље у дијелу за пријем млијека, а које је доспјело у исту приликом рада музилице кроз цријева за доток млијека у канту; да притисак у систему није стабилан, да су упутство и наљепница на музилици писани на турском и енглеском језику; да се подаци на картици и подаци на музилици разликују од података на гарантном листу, то је правилно првостепеним рјешењем наложено тужиоцу да потрошачу врати износ цијене купљеног производа, јер тужилац ни након више ургенција потрошача, није отклонио недостатке на купљеном производу.

Недостатке на производу потврдио је и сервисер д.о.о. Н. 3-М који је истакао да приликом рада музног уређаја долази до варирања притиска са 0,3 на 0,6 те да се поклопац на канти, односно дихтунг на канти, не затвара чиме се губи притисак на поклопцу и уље из музилице приликом рада излази у канту што није дозвољено, а ангажовање овог сервисера је такође извршено у складу са чланом 29 став 1 Закона о заштити потрошача.

Из наведеног, произлази да се у конкретном случају примјењује одредба члана 26 став 1 Закона о заштити потрошача, према којој купац може да бира да се уклони недостатак, да се неисправни производ замијени новим производом или да се врати плаћени износ, односно да се снизи цијена производа.

С обзиром да је купац изабрао да му се врати плаћени износ у висини малопродајне цијене производа у износу од 885,57 КМ, то је тужилац као продавац, (трговац) био дужан да поступи по захтјеву купца, који је био приморан да више пута рекламира неисправност производа, врати му исплаћени износ цијене за купљени производ.

Пошто је потрошач ангажовао вјештака ,у складу са одредбом члана 29 став 1 Законом о заштити потрошача, онда су неосновани наводи тужиоца да је ангажовање наведеног вјештака извршено супротно одредбама ЗОУП, јер у конкретном случају нису ни примијењене наведене одредбе ЗОУП, већ одредбе Закона о заштити потрошача који закон је *lex specialis* у односу на ЗОУП.

Такође је правилно првостепеним рјешењем наложено тужиоцу да потрошачу надокнади и трошкове вјештачења по судском вјештаку у износу од 310,00 КМ, јер је одредбом члана 29 став 2 Закона о заштити потрошача прописано ако се вјештачењем докаже недостатак на производу или услузи, трошкове вјештачења сноси трговац, па како је у овом конкретном случају овај недостатак на купљеном производу утврђен налазом судског вјештака онда је ове трошкове обавезан да сноси трговац, у овом случају тужилац.

Тужилац у својим писменим поднесцима, заправо, износи своје субјективно виђење цијеле ситуације, а те своје наводе не поткрепљује ниједним доказом, па будући да понавља наводе тужбе о којима се изјаснио нижестепени суд у побијаној пресуди о чему је дао аргументоване и увјерљиве разлоге, које као правилне прихвата и овај суд, то их овом приликом Врховни суд неће понављати.

На основу изложеног, правилно је побијаном пресудом тужба одбијена и потврђена законитост оспореног акта уз напомену да се захтјев за ванредно преиспитивање судске одлуке може поднијети због повреде закона, другог прописа или општег акта и повреде прописа о поступку која је могла бити од утицаја на рјешење ствари (члан 35 став 2 ЗУС), а не због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања из којег основа је захтјев и поднесен, како је то тужилац навео у самом захтјеву.

Поред истакнутог, треба указати да је Законом о заштити потрошача у одредби члана 144 став 1 тачка р) и став 2 предвиђена и прекршајна одговорност трговца, као правног лица за који прекршај је предвиђена новчана казна од 2.000,00 – 10.000,00 КМ, те прекршајна одговорност одговорног лица у правном лицу за којег је предвиђена новчана казна од 800,00 КМ до 4.000,00 КМ, уколико не поступи по одредбама овог закона, па изненађује одбијање тужиоца да поступи по захтјеву купца, када је тај захтјев био потпуно оправдан и у складу са одредбом члана 26 став 1 Закона о заштити потрошача.

Из изнијетих разлога, по оцјени овог суда, у побијаној пресуди није остварен ниједан разлог њене незаконитости из одредбе члана 35 став 2 ЗУС па се захтјев, на основу одредбе члана 40 став 1 тог закона, одбија као неоснован.

Записничар
Маја Савић

Предсједница вијећа
Едина Чупељић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић